

REDACȚIA

Arad, Str. Aulieh (Adam)

ABO MENTUL

Perisru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2
an fl. 6; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Printru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulieh (Adam)

INSERȚIUNILE

de 1 fr. garmond: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbre
de 80 cr. de fiecare public
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sînt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Chestiunea autonomiei.

II

Nici să zică cineva că statul în p. §. 43 din 1868 ar recunoaște o metropolie română independentă și autonomă.

Paragraful acela e atât de elastic și equivoc, de multe, foarte multe poți scoate din el, dar' independența bisericească română numai aceea, cari își bat joc de credulitatea publicului românesc.

Înzădar căutăm, chiar și cu lampa lui Diogene, vre-o autonomie bisericească recunoscută din partea statului sau creată de scaunul papal și înarticolată în legile țerei sau promulgată pe vre-o altă cale legală — nu vom afla. Ear' independența de forul primațial în spiritualibus nu interesează obștea românească ca atare. Chestiunea autonomiei nu se învîrte deci în giurul unei apărări desperate a drepturilor câștigate cu secolii înainte, ci e o luptă ofensivă, vrînd acum a ne întemeia autonomia, care până acum nu o am avut.

Dar' să întoarcem chestiunea!

Să o considerăm din un punct de vedere mai practic! Unde și când am dat semn de viață cu pretinșă noastră autonomie și independență? Și când și prin ce act a recunoscut guvernul numai și umbră de autonomie și independență? Ca răspuns la întrebarea din urmă e chiar la loc citat rescriptul împărațesc trimis către Vicarul capitular în 1868, când cu alegerea de Metropolit, în care și dreptul de prezentare, avut de timpuri imemorabile, ni-se contestă, când zice că prezentarea de acum a candidaților de Metropolit să nu cadă în președintul timpurilor viitoare! Ecce autonomia!! Și ce-am avut înainte, ni-se ia!!

Nu-i vobă independența bisericească canonică ni-o am deprins și o deprindem (ce-i drept, nici aceasta în virtutea vre-unor dispozițiuni de lege, suficiente, dar la urma urmelor o deprindem). Independența aceasta însă numită *exemptiune* — nu-i causează statului, nici latinilor multă bătaie de cap, din simplu motiv, că dacă ar fi până acolo *exemptiunea* poate să subsiste și în autonomia catolică în tocmai ca înafară de ea. Și statul la urmă nici că se interesează de lucruri spirituale. Lui îi trebuie o autonomie catolică comună, în care să fie și biserica românească și basta. Îi stau la îndemână drepturile de patron suprem, ale Majestății Sale asupra bisericii catolice, ear împotriva nimic și sfîrșitul e hotărît. Nu voiește să cunoască, decât o biserică catolică, fundațiuni comune catolice, bunuri catolice, gimnasil, școli catolice, interese comune catolice, și pentru toate acestea — o autonomie comună catolică.

Am zis acestea, pentru-că am văzut că jurnalistica noastră umblă pe căi greșite. Și faptul mă miră, că chiar și „Unirea” accentuează din când în când cuvintele *autonomie și independen-*

dință, dar totdeauna cu mare precauțiune, ca și când i-ar fi teama, că-i dă cine-va peste degete. Cetitorul va înțelege deci, că biserica unită n'a avut și n'are autonomia, nici independența, pe care i-o arogă foile noastre. Acuma voim să ni-o creem (fără provocare la equivocitatea unor articoli de lege din trecut) și pentru aceasta suntem datorii a sprigini pe Metropolitul Mihályi cu tot devotamentul.

La cas când soartea ni-ar fi favoritoare și metropolitul Mihályi ni-ar elupta o autonomie bisericească așa cum așteptăm toți, faptul acesta ar fi gloria lui și n'ar avea nimic comun cu *glorioasele fapte* (?) din trecut, la care unit, probabil ca să-și acopere paupertatea prezentului, nu se sfîșie a se provoca într'una. Și earăși dacă nu i-ar succede, nu ar pute să-l dejeduce nime, din contră trebuie să-l aducem aceleași omagii, pentru-că și-a făcut datorința de metropolit al unei provincii române. Nu va pute fi la urmă nime trădător de neam, de biserica străbună, care ni-a vîndut așa cu buna drepturile noastre seculare, pe care nu le-am avut niciodată, ci cel mult am crezut că le avem. Ear' *bona fides* în astfel de casuri e *nulla fides*.

'Mi-am ținut de datorința expunerea mai pragmatică a celor zise, pentru-că prevîd, că biserica română unită, în ciuda tuturor protestelor laconice, va intra și va trebui să intre în autonomia catolică ungară. Publicul românesc trebuie să fie orientat, ca cu judecată calmă și bărbătească să poată în timpina un eveniment atât de fatal, cum este acesta. Numai și numai necunoașterii chestiunii atribui eu oribilitățile apărute în „Gazeta” și „Tribuna”, până-ce acum la urmă au degenerat într'o formală *politica de popondefi* de cea mai pronunțată specie. Că oare ce-i alta amenințarea dlui Vajda et consortes în „Tribuna”, decât adevărată politică de popondefi? Pe cine voește dl Vajda să spurie cu trecerea D-sale și a câtorva oameni fără convingeri religioase? Și tinerimea română se fie *gata a sta pe partea domnului Vajda* acum, când biserica română unită strigă desperată după ajutor? Și oare să fi fost și să fie pe sub soare undeva, o tinerime atât de ticăloasă, care în veci să fie cu răboiul pe buze și când legea și neamul îi cere brațul, îi cere ajutorul, — să o lase pradă în ghiarele dușmanului *declinând chiar de a și primi lupta*? Frumoase principii profesază dl Vajda et consortes, dar' acestea nu pot fi principiile unei tinerimi, care are și pretenții!

Dacă dl Vajda ar fi dat o proclamație, provocând tinerimea, să se formeze în trupe înarmate să plece la Budapesta la congresul regnicolar catolic, să pună mîna pe deputații și episcopii aceia româno fagi și să-i arunce pe fereastră, l'aș fi înțeles, m'aș fi închinat înaintea unei așa mari iubiri de neam, dar când în locul unui erou mă află în fața unui comis voyager, care, când aude bubuitul tunurilor, își ia zdrențioșoare și o

cam ia la picior, strigînd celor de pe câmpul de luptă — după mine copii! — mă prinde mila.

Voi sunteți urmașii Romei? ... Unde-i tinerimea noastră, avangarda bătrînei națiuni, care să se electrizeze de chestiuni mari și vitale? Unde-i sângele acela cald și vecinic neastempărat, sîmînța drepturilor și a viitorului nostru? Nu cumva l-a molipsit zăduful și piroteala din saloanele comode ale Dlui Vajda? Voi am să luăm și noi o luptă reală cu guvernul și cu latinii, și eacă, că chiar aceea, dela cari am așteptat sprigin primoloco, se gîtesc de ducă. Frumoase semne! Română națiune, poți fi faloasă de florile pasivității!!

Loteria Asociațiunii. Guvernul a încuviințat emisiunea de 100.000 losuri à 1 coroană în favorul casei naționale. Biurul Asociațiunii speră ca din această loterie să realizeze un profit de 40—60.000 coroane.

Pentru Fondul Ianeu încă tot nu s'a terminat goana. Pe 4 Noevre umicul nostru T. L. Albini a fost earăși chemat la pertractare, înaintea Tribunalului din Alba-Iulia. Procesul s'a amînat însă, lpsind martorii E. Moța, paroch în Orăștie și V. Dressdandt. Citați și prezenți au fost martorii V. Tordășianu, Silvestru Moldovan și Daianu.

Consiliul comunal parisian pentru Burii. În ședința de la 3 c. consiliul comunal al Parisului a votat următoarea ordine de zi:

Avînd în vedere, că fiecare răboiu este păgubitor pentru interesele materiale și intelectuale ale omenimei, consiliul comunal, dînd expresie *deplinei sale simpatii față de Burii cari luptă pentru independență*, își exprimă și regretul, că statele Europei n'au intervenit să aplaneze conflictul ce în Africa de Sud a dus la vîrsare de sânge; doarește ca pacea să se facă în curînd și să nu se mai tulbure, fiind ea cea mai mare cheazăsie a prosperității și libertății popoarelor.

Din Dietă.

— Ședința de la 4 Noevrie. —

În ședința de la 4 Noevrie a Dietei între altele a venit la ordinea zilei și răspunsul ce primul ministru Széll a dat interpelării abatelui Molnár cu privire la scandalul religios din Jászberény, unde primarul și căpitanul orașului au permis niște sîrbării populare în carterau batjocorite cele sfînte: Sfta Maria era, de pilda, înfașată ca mergînd de brîu cu Iosif, după dînsii o ceată de lăutari, ear' Christos o ducea tot în chiote. . . Széll din parte-i a desaprobat pe șefii autorităților cari au permis asemenea blasfemii și s'a ordonat cercetare disciplinară.

Molnár a luat spre știință răspunsul.

Infrîngerea Englezilor.

De o sută patru zeci de ani nimeni nu s'a putut lăuda că a înfrînt pe

Englezi. Și din potrivă, în acest interval ei au nimicit nu numai pe Napoleon, dar oștirile lor supus-au popoare nenumărate în cele cinci continente ale lumii și toată suflarea omenească uriași îi credea.

Telegrame sosite eri vestesc însă o înfrîngere care este cu atât mai rușinoasă pentru Englezi, cu cât vine din partea unei populațiuni, cu nimic mai mare în număr de cât de pilda — Românii din comitatul Aradului.

Eată, înadever, ce se telegrafează din Bruccella:

După o bombardare strașnică din partea Burilor, Ladysmith, cetatea principală a Englezilor, a capitulat. Generalul White, cu întreg statul său major, precum și oștirea engleză întregă, sunt prizonieri ai Burilor.

Trupele engleze, cari erau concentrate la Kolenzo, de asemenea s'au retras spre sud, așa că Burilor le stă acum deschis drumul spre Cap. De Mercuri ei au și călcat deja pe teritor englezesc, în colonia Cap, după ce s'au făcut stăpîni pe Norwals-Pont și Kolesberg.

Circulă încă și versiunea, că White a fost rănit și se crede că perderile Englezilor se urcă la 3500 oameni.

Că situația se consideră extrem de gravă și la Londra, dovadă este următoarea telegramă:

O proclamație a Reginei ordonă chemarea sub arme a 35 companii de milițieni.

Din Australia de asemenea s'au pornit spre Africa mai multe corabii cu miliție.

UN RĂSPUNS.

În loc să se fi mărginit la tăgăduirea ori desmintirea informațiilor din articolul, care l'a publicat „Tribuna Poporului” despre conventicolul dela Sibiu — dacă peste tot putea să dea o desmintire — din contră, „directorul” ziarului „Tribuna” a luat o poziție agresivă atacînd cu o insolență fără margini sinodul eparchial din Arad, în ziarul „Drapelul” din București pentru alegerea de episcop a Pr. S. Sale Iosif Goldiș, și din pricina aceasta, atacă totodată și pe oamenii grupați în giurul „Tribunei Poporului” acuzându-ne că „desfăcuți de partidul național.”

Atacurilor nesăbuite am răspuns prin o scrisoare adresată, nu direct ci în „Tribuna Poporului” — către directorul ziarului „Drapelul,” accentuînd ca „absolut sigure și exacte” informațiunile corespondentului nostru despre conventicolul dela Sibiu căci câtă vreme netemeinicia lor nu s'a constatat, eu nu am drept să trag la îndoială veracitatea lor; o simplă negațiune, ori-cât de categorică la aparență, nu are valoare de probațiune.

„Tribuna” însă revine asupra chestiunii într'un articol de comparație

scris cu o incomparabilă naivitate, în care zice:

„Noi, cari avusesem un reprezentant în conferință, le desmintim (!) categoric (relațiunile) și arătăm cât sunt de absurde (!). Nu ne îndestulăm însă numai cu partea negativă, cu desmintirea, ci dăm și date pozitive: publicăm comunicatul oficios, stabilit în însași conferința, în prezența tuturor numeroșilor (!) membri ai ei, și astfel arătăm nu numai ce nu a făcut, ce nu a hotărât sau discutat, ci și ce a discutat și la ce rezultat a ajuns.“

În adevăr, mare lucru este a arăta ceea ce nu a făcut „comitetul național“ și „conferințele“ sale „intime“ când toată lumea știe și e convinsă că n'a făcut absolut nimic.

Întrebăm însă: când și unde s'a publicat „comunicatul oficios“ al conventicolului poreclit „conferința intimă“?

În special: când și unde s'au publicat discuțiile și hotărârile acelei „conferințe intime“?

Doar comunicatul ce-l găsim publicat cu litere grase fără dat și fără iscălitură, la locul prim în numărul „Tribunei“ dela 22 Septembrie (4 Oct.) pe răspunderea proprie a „directorului“ ei, avem să-l privim drept hotărâre și comunicat „oficios“ obligator pentru poporul român?

Ar fi culmea absurdității și o prostie de a primi astfel de comunicat ca autentic și oficios, atunci când în scrisoarea publicată în „Drapelul“, directorul „Tribunei“ zice lămurit:

„Consfătuirea (conventicolul) a fost secretă, desbaterile și hotărârile ei se țin sub sigilul discreției“.

Evident, că „desbaterile și hotărârile din „consfătuirea secretă“ fiind ținute sub „sigilul discreției“, comunicatul din „Tribuna“ nu poate fi adevărat. Prin urmare noi nu-i dăm nici o valoare comunicatului, și nu-i putem da, mai ales că din capul locului am declarat, că nu avem și nu putem avea încredere în dl Dr. Rațiu și în „frunțașii“ sei necunoscuți. Încă și când am avea deplină încredere în persoana d-sale, nici atunci nu am pute admite ca o fracțiune minimală din fostul comitet național să impună hotărâri obligatorii partidului, fără a-l consulta. Acei puținii aderenți ai d-lui Rațiu n'au mandat să reprezinte poporul român din toate părțile țării și să aducă hotărâri în numele lui.

Dacă fracțiunea minimală, care mărturisește de șef al său pe dl Dr. Rațiu, ține totuși să conducă cu dela sine putere destinele partidului național și să reguleze pe toți câți nu jură în șefa d-lui Rațiu, atunci aibă curajul civic a eși pe față, a nu ține sub „sigilul discreției“ hotărârile sale. Până atunci însă relațiile corespondentului nostru despre conventicolul dela Sibiu rămân necombătute și nerăsturnate, și mie încă îmi rămâne dreptul de a contesta autenticitatea comunicatului din „Tribuna“ considerându-l ca o amăgire optică a opiniunii publice românești.

Acușatiunea infamă de a fi „găzduit neadevărul și nedreptatea“ o resping ca proprie iesuitului dela „Tribuna“ care urmând principiul moral al iesuiților: *finis sanctificat media*, prin nedreptate și fraudă s'a instăpânit asupra ziarelor întemeiate prin munca și sudoarea altora.

V. Mangra.

Din Bucovina.

Manifestațiunea preoțimei române.

Frații noștri din Bucovina de luni de zile deja trec prin grele încercări. Prin țiuta nechibzuită și prin politica nefastă a actualului guvernor Bourguignon și a răutăcioșilor lui sfetnici, raporturile între guvernul țării și între Românii bucovineni au devenit atât de încordate, încât nu se mai vede alt chip de aplanare, decât singură numai rechemarea guvernorului dela postul înalt ce-l ocupă.

Prin goana sistematică și turbată, ce se pornise contra presei române, spiritele între Români erau deja la culme iritate. Virf însă la toate s'a pus mai ales — cum se știe — prin vorbirea guvernorului Bourguignon în ziua de 6/18 August, ziua aniversală a Majestății Sale, când adevărate motive și în chip brusc a atacat preoțimea română în sentimentele ei patriotice și de loialitate.

În contra expectațiilor guvernorului preoțimea a și început numai decât să protesteze în toate părțile țării. Ear' acum, Lunea trecută, în 18/30 Octombrie, întreg clerul român, ca un singur om, și din toate unghiurile țării s'a întrunit la Cernăuți într'o imponentă adunare de protestare comună, care a pus în uimire pe toți adversarii și asupritorii poporului român din țeară.

Despre această adunare a clerului eată ce zice ziarul „Patria“ din Cernăuți, în numărul său de Mercuri:

„Ziua de ieri (Luni) va rămâne pururea gravată cu litere de aur în analele istoriei noastre.

„Pătrunși de un entuziasm sfânt, înălțați în cugete și gândiri s'au adunat preoții noștri din toate colțurile țării, urmând glasului conducătorilor lor, cari i-au chemat, să și rostească cuvântul lor bărbătesc în fața atacurilor nemaipomenite. La cari au fost espuși în ultimele luni.

„Buciumul deșteptător a răsunat și valuri-valuri s'au pornit din văi și din câmpii, de la Nistru până în Carpați cetele picirilor naționali, ca să și implinească cea mai sfântă datorită a lor dictată de timpurile grele, prin care trece astăzi poporul nostru.

„Din trenurile de Duminecă și Luni descălecau neconținut zeii de preoți și capitala Bucovinei, de altădată atât de liniștită, gema în zilele aceste de numărul imponent al preoțimei noastre.

„Nedumeririle, cauzate prin fel și fel de faime tendențioase resfirate de antagoniștii noștri, au dispărut deodată, dușmanii au încrăcit, ear' figurile triste ale efi-alților noștri, cari pe ascuns au căutat să zădărnicească întrunirea, au trebuit să se refugieze în cele mai ascunse locașuri, ca să nu-și primească pedeapsa binemeritată.

„Pe cât de mare era consternarea și desperarea în tabăra antagoniștilor, atât de mare cel puțin era bucuria și mulțumirea în mijlocul Românilor, cari în fiecare preot nou-sosit priviau un nou apostol al deșteptării naționale.

„Ne lipsesc cuvinte, ca să descriem entuziasmul acestor două zile epocale, căci prea impunătoare, prea covârșitoare au fost momentele acestea înălțătoare.

„Culmea manifestațiilor a format-o însă fără îndoială adunarea de ieri (Luni) seară, ale cărei rezoluțiuni unanime vor forma pentru toate timpurile o pagină ilustră în manifestațiunile poporului român din Bucovina.

„Ferice de neamul acela, care are astfel de fii!

„Onoare fiilor, cari și-au împlinit în timpuri prele cu scumpătate datoria lor ca Români și patrioți“.

Din raportul ce-l publică „Patria“ despre decursul adunării, extragem următoarele:

De president al adunării cu unanimitate de voturi a fost ales dl prof. Eusebiu Popovici profesor universitar; de vicepreședinți Atanasie Procopovici și Artemie Berariu, ear' de secretari d-nii Gavriil Teleaga și Dim. cav. de Zopa.

Declarându-se adunarea deschisă, președintele amintind cu venerațiune de neclintita iubire a clerului ortodox-român din Bucovina față de augustul Cap încoronat și casa domnitoare, a citit textul unei telegramme menite spre a fi trimisă imediat direct la adresa Maj. Sale. Textul acestei telegramme s'a votat cu nespusă însuflețire de către toți preoții adunați și s'a expedit imediat:

„Cătră Majestatea Sa c. r. apostolică în Viena.

„Preoțimea ort. orient. română din Bucovina, adunată astăzi în 30 Oct. în Cernăuți, cu scopul de a transmite petițiuni în afaceri vitale comune la adresa D-lui Arhiepiscop și cătră Înaltul ministeriu, subșterne cu toată reverința Majestății Voasrte c. r. apostolice asigurarea omagială a fidelității profunde și nestrămutat înrădăcinate în inimile preoțimei ort. or. române din țara aceasta și în inimile precum a fiilor lor trupești, așa și sufletești, a supunerii și iubirei cătră Majestatea Voastră, cătră Înalta casă împărătească și cătră augusta monarchie austro-ungară.

„Președintele al adunării Eusebiu Popovici, arhiepiscop și profesor universitar“.

S'au citit apoi adresele cătră ministri și metropolit.

Eată pe scurt conținutul acestor adrese: Adunarea din 30 Oct. a. c. a preoților români or. ort. ai Bucovinei a votat și subscris două adrese, menite ambele a fi prezentate atât metropolitului, cât și ministeriului, una drept justificare contra inculparii de iubire neadeverată față de împărat și împărăție, înculpate aceasta, ridicată de președintele țării cu ocaziunea recepțiunii de gratulare din 18 August în contra acelei părți a preoților români or. ort. ai Bucovinei, cari nu resping de la sine sau dela familiile lor purtarea colorilor naționale românești: a doua spre resfrângerea adresei de încredere, prezentată nu de mult de către preoții ruteni metropolitului și președintelui țării și prin care se incriminează din nou o parte a preoțimei române.

Ambele adrese ale preoților români au fost ținute în ton respectuos, atât în totalitatea lor, cât în special și față de metropolit și președintele țării.

Adresa relativă la 18 August s'a transmis în 4 expedițiuni: metropolitului, prim-ministrului, ministrului de interne și celui de culte. Ea consună, afară de sfârșit, în toate cele 4 expedițiuni, și accentuează, că incriminatele colorii naționale românești nu sunt colorile statului român, ci colorile de la 1848—1849 ale fidelilor Români transilvăneni devotați împăratului, colorii purtate public și din capul locului de către societatea academică „Junimea“, și că ele nici când — fie chiar numai clerului — n'au fost interzise, din care cauză familiile preoțești române cred a pute purta fără grije aceste colorii.

După subsemnarea acestor adrese de către 222 de preoți s'a constituit un cor imponent din aproape toți preoții prezenți, cari au intonat cu o rară solemnitate imnul popular și psalmul de mulțumită cătră atotputernicul Creator „Te se cuvine cântare.“

S'a ales apoi o deputațiune de 10 preoți, cari să predea cele două adrese metropolitului și în fine s'a votat mulțumită generală și recunoștință neclintită ilustrului profesor de teologie Eus. Popovici pentru înțeleapta conducere și marea osteneală ce a avut-o.

Cu aceasta s'a terminat imponenta adunare a preoțimei, pe la oarele 9 și jumătate seara.

„Președintele țării — continuă „Patria“ — simțindu-se între ciocan și nicovală în fața acestei adunări neevitabile, despre la cărei splendid rezultat a fost asigurată înaintea de orelle șese, și-a trimis pe oamenei săi la adunare, pe cari i-a împușternicit și declarat în public, că retrage acușarea ridicată în 18 August contra preoțimei române. Aceasta îi părea lui Bourguignon ultima cale de scăpare din încercătura grozavă în care a ajuns, însă s'a înșelat. Cei doi preoți, pe cari i-a trimis să retragă grava sa acușare, n'au mai avut curajul să și deschidă gura în favorul dlui Bourguignon, din contra s'au simțit îndemnați să accepte rezoluțiunile votate și să le subsemne și ei“.

DIN ROMANIA

Expoziția de la Văcărești.

Expoziția de la Văcărești pre mult obiectele confecționate de deținuții din toată țeara.

Expoziția este aranjată cu mult gust pe partea dreaptă cum intri în curtea penitențiarului, într'un mare și frumos salon. S'a remarcat foarte mult, la această expoziție, ucigașul cărciumarilor, Ioan Păpuș, lucrat în ipsoș, în mărime naturală și îmbrăcat în portul lui de pușcăriaș.

Trebue să spunem însă, că această lucrare e datorită d-lui sculptor Constantinescu. Tot d sa a făcut în ipsoș, cu lucrurile de mâni, pe criminalul Enache Marcu, condamnat de două ori la muncă silnică și care a săvârșit 37 de omoruri.

În treacăt, dintre mulțimea de obiecte expuse, am putut deosebi: tēmpla pentru biserică de la Mislea, lucrată de deținuții minori; un urs, ținut în lanț de un Țigan, lucrat de condamnatul Moritz Herman la închisoarea Sănic; un cerb, lucrat cu o artă desăvârșită tot de acest Herman. Comisiunea a admis ca acest cerb să fie trimis la expoziția de la Paris. Închisoarea Văcărești, lucrată în miniatură și așezată pe o masă, la intrarea în penitențiar d'asemeni.

Tot aci e o hartă a României, lucrată de N. Botez, condamnat la 10 ani închisoare. Tot acest Botez a scris pe un grăunte de orz cuvintele: „Hrana Indienilor“.

Urmează apoi producțiuni de tot felul: mese, bastoane, chimare, cutii, peni, frânghii, pantofi, călimări, pieptare, — cămăși, fețe ciorapi, lucrate de femeile de la închisoarea Văcărești. De admirat e de asemenea un cofeac, care va fi trimis la expoziția de la Paris.

Situația în Austria.

Ziarele vieneze publică toate o telegramă din Linz vestind, că regimentul 4-lea din Tirol și un regiment de infanterie din Viena au fost consemnate în urma unei porunci rezervate (confidențiale) și au căpătat ordin a sta gata de plecare în Boemia. Soldații au fost provăzuți cu cartușe pline.

Deputatul sloven clerical în parlamentul austriac, Dr. Krek s'a exprimat la o adunare politică ce s'a ținut în Laibach (Laibach) în următorul chip:

„Solidaritatea dreptei parlamentare este garanție, că chestiunea limbilor trebusă rezolvită înaintea colorialte. Nemților trebusă să li-se arde, că în acest stat nu sunt popoare de mal „puțină valoare“ (minder werthig), sau „inferioare“, precum ne ziceau mal înainte. Și această dovadă trebusă dată și guvernului. O astfel de dovadă încă nu este cu puțință, până nu se va schimba constituția și până nu este introdus votul universal.

„Actualul parlament n'are nici o influență asupra Ungariei și a politicei externe.

„Multora li-se pare lucru straniu, că deputații sloveni catolici merg mâna în mână cu Cehii timeri (cari încă sunt toți catolici. R. „Tr. P.“) și că stau alături cu Dr. Ferianci (Sloven de confesiune catolică, dar nefăcând nici o deosebire între confesiuni creștine. R. „Tr. P.“) împotriva hegemoniei Nemților toți trebusă să fie solidari. De aceea cel ce din considerațiuni confesionale s'gduiește solidaritatea dreptei, precum trebusă păgubă națiunii sale“.

Revista externă.

Din Balcani.

„Agenția telegrafică bulgară” din Sofia vestea:

„Știri ce sosesc din Macedonia, spun că printre populațiunea curat bulgară de acolo domnește nemulțămire, ba chiar s'ubcivă. Causa este, că au fost redeschise școli sârbești în locuri unde nu se găsesse de loc Sârbi; apoi și politica urmată de Turcia, indulgentă față cu propaganda sârbească, care tinde a înființa și se poate de multe școli printre populația curat bulgară.

„D'asemenea numirea călugărului sârbe *Firmilian*, cunoscut ca cel mai agil agent al ideii sârbești, de mitropolit în Serbia, a fost unul din imboldurile nemulțămirii Bulgarilor din Macedonia. În toate aceste măsuri Bulgarilor văd o provocare din partea guvernului turcesc. În cercurile bine informate se crede, că în urma acestei politici se pot aștepta turburări în Macedonia.”

Tocmai așa rău n'or fi stând lucrurile. Dar se vede treaba, că lozincă: „*divide et impera*” se practică și acolo. Protecția elementului sârbe în Macedonia, pe când până acum puțină vreme Bulgarilor sau cel mai preferați și spriginiți în Constantinopol, se poate explica și reduce la influența Austro-Ungariei, în al cărei folos se întemplat oșândirea radicalilor sârbești în procesul zis „de atentat și complot”.

Impregiurarea, că regele *Alcandru* al Serbiei, trecând acum câteva zile prin Viena, nu s'a întâlnit cu împăratul *Francisc Iosif*, nu este dovadă a contrariului, nu a unei schimbări brusce în politica Austro-Ungariei față cu Serbia, ci este numai o trăsătură tactică față cu Rusia.

Cetatea Aradului.

D'acum încolo n'are să mai existe, cel puțin ca „cetate” (*Festung*) nu, ci numai în calitate de: „K. u. K. Militär-Station Comando.” Așa sună porunca ministrului de război.

De mult adică, decând s'au descoperit tunurile de tot felul, cetatea nu mai avea însemnătate tocmai mare și cu deosebire dela 1849 încoaci, era pur și simplu casarmă mare pentru soldați.

„Patrioții” ar vrea ca nici cărămidă să nu mai rămână din tr'ansa, că prea le amintește de lucrurile triste pentru istoria lor națională. Așa, la 1132 regele *Bela II* (cel orb) convocase aici Dieta, în care regele a pus ca magistrații ce se resvrătiseră să fie tăiați... Și d'atunci încoaci, cu deosebire pe vremea Turcilor și apoi sub *Maria Terezia*, multe s'au petrecut aici. La 1849 în 6 Octomvrie cetatea aceasta a fost locul de execuție a celor 13 generali maghiari (mai mulți nemaghiari) cari ridicaseră armele contra împăratului. Tot în casarmăle acestei cetăți au fost arestați, după revoluție, ca la 600 maghiari (foști soldați *Kossuthiști*), dintre cari unii au ajuns la *Kufateiu*, alții în — mormânt...

D'aceia „patrioții” pledează acum în sensu „cetatea” să fie expropriată și în locu-i să se facă un *museu național istoric*... Un „patriot” a și trimis pentru acest scop unui ziar local suma de o — coroană.

Pentru noi Români cetatea aceasta este locul care amintește atâtor viteji din reg. 33 cei trei ani trăiți în *șubțz împărătesc*... Ear casarmălele numai ele știu de suspinele nefericitorilor cari au gemut prin latunerecul lor.

NOUTAȚI

Arad, 6 Noemvrie 1899.

Din cauza sfintei sărbători de mână numărul proximal ziarului nostru va apare numai *Mercuri* la amiază.

M. Sa Monarchul a sosit Sâmbătă în Budapesta. Seara s'a dat prânz de Curte; la cerele s'a întreținut mult cu cardinalul *Schlauch*, apoi cu *Horánszky*, vorbind despre *cuotă*, ear cu *Ugron* a vorbit despre *status-ul catolicardelean*.

Moștenitorul de tron, arhiducele Ferdinand a sosit alaltăeri în Ecica Română, unde populația la primit cu alaiu. Va sta mai multe zile, luând partea vinătoarea ce aranjează contele *Harnoncourt*. „*Egyetértés*” crede a ști că arhiducele se va cununa aici cu contesa *Chotec*. E fapt că îndată după sosirea arhiducelui la Ecica, episcopul catolic *Dessewffy* din *Timișoara* a fost chemat acolo telegrafic.

Alegeri pentru Congres. Consistoriul diecesei *Caransebeșului* în ședința sa plenară ținută luni în 18/30 Octomvrie a. c. a luat hotărâre în privința alegerii deputaților la congresul național bisericesc pe noul period de trei ani, începând cu 1 Octomvrie a. c. Pe baza hotărârii consistoriale Duminecă în 31 Octomvrie st. v. a. c. preoțimea parohiale va avea să publice ținerea sinoadelor parohiale pentru alegerea deputaților *mireni*, cari sinoade parohiale electorale se vor ține Duminecă în 7 Noemvrie st. v. car' Duminecă, în 14 Noemvrie st. v. va avea loc scrutinul. Deputații preoțesți se vor alege în colegiile preoțesți *Joi*, în 4 Noemvrie a. c. calendarul vechiu.

Denumire de protopresbiter. Tot în ședința plenară din 18/30 Octomvrie a. c. pertractând actul alegerii de protopresbiter în tractul *Buziașului*, Consistoriul diecesan din *Caransebeș* a numit de protopresbiter preotul din *Mehadia*, *Ioan Pepa*.

„*Familia*”, cea mai veche revistă românească din Ungaria și Transilvania, pe care dl *Iosif Vulcan* o predigiează cu atâta grijă, în numărul seu de ieri, pe lângă alte lucruri interesante, aduce portretul reușit și o biografie a dlui *Dr. D. P. Barciannu*, modestul dar' bărbatul de litere și știință vrednic de stima și admirația tuturor Românilor. Ne asociem din tot sufletul la omagiile ce „*Familia*” face excelentului nostru amic.

Notar public în Arad va fi numit, spun foile guvernamentale chiar, dl *Ioan Beleș*, avocat în Arad și deputat al cercului *M. Radna*.

Haupt-raport-ul de Sâmbătă s'a petrecut în cetatea Aradului fără nici un incident. Oficerii rezerviști s'au prezentat majorului *Slimák*, asistat de locotenentul *Miron Serb*, ear' după aceea i-a trecut pe toți în revistă colonelul *Wachsmann*.

Concert și joc în Sacul. Se anunță din nou, că „*Reuniunea de cântări a plugarilor români din Hodoș*”, din incidentul adunării despărțământului *Lugojal* „*Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român*”, aranjează în comuna *Sacul*, Duminecă la 31 Octomvrie st. v. (12 Noemvrie st. n.) a. c. concert împreună cu petrecere cu joc, la care invită comitetul arangeator, Prețul de intrare de persoană 40 c., de familie 1 fl. Inceputul la oarele 3 $\frac{1}{2}$ du a amezl. Programul concertului este bogat și foarte variat.

Leccióni patriotice. De vre-o trei zile la comedia maghiară din Budapesta tragedianul italian *Novelli* face furoare, mai ales în piesele lui *Shakespeare*. Ear ungrimeea și desigur, în locul prim: *Ovreimea*, cercetează teatrul și aplaudă groaznic pe marele artist.

Lucrul acesta nu-i place marelui patriot *Bartha*, care în „*Magyarország*” de ieri le și trage o lecție patrioților, nu-

mindu-i maimuțe, căror le place tot ce este la modă și — străin. Aceasta în detrimentul spiritului genuin maghiar.

Îi batjocorește mai ales constatând că dintre cei ce aplaudă, nici a zecea parte nu pricepe limba în care joacă *Novelli*, fie *Duse* ori *Sarah Bernhardt*.

Dar d-sa pricepe oara, pentru a pute face comparație și să afirme, că artiștii aceștia străini nu-s mai iscusiți de cât *Ujbázy* ori *Szacsvay*?

Va să zică: Cum e Turcul, și pistolul — cum e publicul așa e și critica!

Caraghioși! O depeșă anunță, că din Serbia câte-va sute de cetățeni au oferit spriginul lor — *Englitterei*, declarându-se gata a merge să lupte contra burilor.

Nu știm dacă *Englittera* va primi oferta. E sigur însă, că voinicii dela *Slivnița* au făcut-o așteptându-se la un *avans* de soldă.

O groaznică nenorocire — ni-se scrie — era să se întemple Sâmbătă, în 4 Noemvrie n., pe linia căii ferate dintre *Sibiu* și *Vințu de Jos*. Anume trenul de persoane, ce pleacă din *Sibiu* dimineața la oarele 8 a derailat între stațiunile *Galeș* și *Apoldul-de-sus* tocmai în momentul de-a intra pe podul uriaș, numit „*Teufelsbrücke*”. Primejdia era să fie cu atât mai îngrozitoare, cu cât podul și linia peste tot are aci o înălțime de 35 metri peste suprafața pământului. Norocirea a voit însă, ca nici un vagon să nu deraileze, ci numai locomotiva, care, împinsă de avântul ei și de povara vagoanelor, s'a tîrît pe pământ în distanță ca de 20-30 metri, — spre norocire, — în direcțiune dreaptă, fără să alunece de pe dic în adăcime, până s'a oprit în bărnela podului. Astfel călătorii au scăpat numai cu spaima, eară trenul, după o întârziere de vre-o 2 ore, și-a continuat drumul cu ajutorul altei locomotive, adusă în adins.

O fetiță română — dispărută. Sub acest zăă cetim în „*Patria*”, numărul de *Vineria* trecută: *Aurelia* fca inv. sup. *Alex. Șuhan* din *Mitocul-Drăgomișnei*, care frecventa clasa a 6 a școlii de exercițiu în *Cernăuți* a dispărut *Vineri* dimineața mergând la școală. Cu toată osteneala poliției nu s'a putut până acum afla. Eară de 12 ani, brunetă, înaltă subțire în trup și era în ziua când a dispărut, îmbrăcată într-o rochie albastră — (cum poartă copilele de la internatul român) și o jachetă cafenie pestriță, pe cap avea o pălărie de paie albă cu cordică pestriță-albastră. Desperatul părinte roagă, ca cei cari vor da de urma fetiței, să binevoiască a anunța aceasta.

In cancelaria advocațională a domnului

Dr. Vasile Fodor, în Abrud

se caută un tiner român ca scriitor în cancelarie. Se preferă cei cari au absolvat pedagogia. Doritorii se vor adresa dlui *Dr. V. Fodor*.

ULTIME ȘTIRI

Lista civilă.

Ziarele maghiare sunt alarmate că guvernul actual s'ar fi angajat să sporească lista civilă.

Motivul acestei urcări ar fi următorul: la 1868, când s'a hotărît suma actuală, nu erau maiori de cât numai 88 membri ai Casei Domnitoare. Acum sunt însă 72 și conform regulamentului, fiecare membru al Casei *Habsburgice* trebuie să primească anual un apanagiu de 50.00 florini din lista civilă a *M. Sale Monarchului*. Dându-se aceste sume, se înțelege că restul nu prea se ajunge pentru întempinarea cheltuielilor de la Curte.

E vorba deci ca suma listei civile să se sporească în ambele jumătăți ale mo-

narchiei, cu 5.400.000 coroane, așa că pe viitor lista civilă ar reprezenta suma de 24.000.000 coroane, în loc de 18.600.000 corone, cât este acum.

Din urcarea aceasta ar veni pentru Ungaria o sarcină de 2.600.000 coroane.

La început Ungaria a dat 3,650.000 fl., care s'a urcat apoi la 4,650.000 fl.

„*Budapesti Hirlyap*” zice că n'ar avea nimic în contra sporirii cere să se reglementeze însă cheltuirea acestor bani, și șianume ca nu numai Curtea regală să fie o jumătate an în Budapesta, ci și membrii Casei Domnitoare să fie obligați a sta o parte a anului între Unguri.

De ale Cehilor.

Ca în fiecare număr, de la revocarea ordonanțelor încoace, așa și numărul de Dumineca trecută a lui „*Nar. Listy*” are rubrică lungă umplută cu știri dintr'o seamă de orașe din *Boemia* și *Moravia*, unde s'au petrecut și se petrec fără întrerupere demonstrații și turburări, în unele locuri chiar de repetite ori, sau continuând mai multe zile d-arëndul.

Foarte rare sunt acele locuri, unde aceste aparițiuni s'a'ibă și caracter antisemitic, pe lângă cel opozițional față cu guvern și național față cu *Nemții*. În urma acestui caracter antisemit, mișcarea națională a *Cehilor* nu e așa de aspru condamnată din partea *Venezilor*, precum ar dori ori căuta să fie *Nemții* radicali, din contra, cei ce ascultă de comanda lui *Lueger*, simpatizează pe ascuns cu poporul ceh.

În numărul său de Duminecă, 5 c., „*Nar. Listy*” conține amănunte asupra turburărilor mai ales din două orașe anume: unul în *Boemia*, *Josefor* (*Josefstadt*), unde „o mare mulțime de lume aștepta eșirea din temniță a trei rezerviști, cari, de teama demonstrațiunilor, n'au fost puși pe picior liber; trupele apărării țerii (*Landwehr*) sunt consemnate; ear' cele ale armatei comune au fost comandate a face rânduială, ceea ce s'a și ajuns, arestate fiind 5 persoane.

În orașul *Kyjov* e așa febrile, încât are să vină acolo însuși ministrul de răzbel și comandantul corpului de armată din *Berno*.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturaiu, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele *Kneippiane*.

Se pot căpăta de-a dreptul sau prin postă dela farmacia dlui *Dr. Julius Schopper* în *Oravița* (*Krassó-Szörény m.*)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 31 Octomvrie.

	Arad:	B. Pesta
Grâu Aprilie fl.	7.17—7.40 fl.	8.28—8.37
Septemvrie .	„	8.12—8.13
Cucuruz vechiu	5.—5.20	5.04—5.08
nou	4.—4.10	5.14—5.15
Orz vechiu	„	5.90—6.60
nou	5.50—5.60	6.—6.10
Secară Apr.	5.60—5.70	6.70—6.71
vechiu „	„	6.20—6.45
Ovăș Apr.	4.40—4.50	5.18—5.20
Oct.	—	4.90—5.28

Cursul pieții din Arad.

Hărto-monetă română	Cump. fl.	9-48	vând	9-52
Lire turcești	„	18.90	„	19.—
Imperiali (15 R. aur)	„	126.—	„	127.—
Ruble rusești 100 à	„	5.58	„	5.62
Galbeni	„	9.48	„	9.55
Napoleon-d'ori	„	58.50	„	59.25
100 Marce germane	„	11.90	„	12.15
Livre sterling	„	„	„	„

Editor: *Aurel Popovici-Barciannu*.
Red. respons.: *Ioan Russu Șirianu*.

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Povestea unei coroane de oțel“, cu prețul de 75 cr., „Războiul nostru pentru neatinare“ cu 55 cr., de *George Coșbuc*.

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Secula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adăuga și speșele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuducescu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

„Tragedia Calvarului“, de L'abbé Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain“ a teologilor din Blaj. — Sub acest titlu a apărut în „Tipografia“ din Sibiu și ni s'a trimis la redacție a broșură elegantă de 287 pagini, cuprinzând o lectură religioasă-morală înălțătoare de inimă, din viața, activitatea și despre sfârșitul tragic al Mântuitorului. Frumosul op traducerii îi dedică, în semn de omagiu și fiască iubire, I. P. S. Sale arhiepiscopului și metropolitului Dr. Victor Mihályi. — Prețul unui exemplar este: 2 coroane (3 lei pentru România).

ABCedarul ilustrat de Iosif Moldovan și conșoții a apărut în ediția a II-a, îndreptat și înmulțit, și se află de vânzare numai la „Tipografia diecesană“ în Arad, cu prețul de 20 cr.

„Povestea unei coroane de oțel“, Ce iubitul nostru poet *George Coșbuc*, a apărut în București, în editura librăriei C. Sfetea, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într'un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu frumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani.—Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restaurarea domniei românești și războiul pentru neatinare“, scrisă anume pentru țerănim. Incepând dela introducerea, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, îndeosebi, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într'o limbă atât de dulce poporală, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după-ace ai cetit-o odată, din nou o ncepi și mereu o cetesti și tot nu te mai saturi. — O adevărată podoabă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră poporală. Ear

serviciul, ce are să facă opul acesta țerănilui cărturar nu numai în România, ci în toate țerile locuite de Români,—nemăsurat va fi. Va reinvia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, îndemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școalele confesionale gr.-or. din diec. Caransebeșului“, din incidentu adunării generale iubilare, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septembrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconoviciu-Loga. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnica reuniune a învățătorilor noștri din diecesa Caransebeșului a scos de sub tipar în „Tipografia diecesană“ din Caransebeș un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. a. și se poate comanda de la „Librăria diecesană“ din Caransebeș. Pentru membrii Reuniunii opul s'a pus la dispozițiunea P. On. domni protopresbi, terți din diecesa Caransebeșului spre vânzare ear' pentru celalalt On. public se află de vânzare (cu prețul de 1 fl. plus porto postal de 15 cr. v. a.) la Librăria diecesană din Caransebeș și la notariul comitetului, Ioan Marcu, inv. în Nemet-Bogsân.

„Povești populare“, de cuprins moral culesse de S. Teodorescu-Chirileanu. — Prețul 8 cr.

Eminescu, pesimist, profet și economist, supliment la revista „Primăvara“, de I. S. Ordeanu. Sub acest titlu a apărut în tipografia „Gazetei Săteanului“ în Bu-

curești și ni s'a trimis la redacție un op de mare valoare literară. S'extinde pe 18 pagini, în format octav obișnuit, cu un tipar ales și bine îngrijit. Va fi cetit cu multă plăcere și cu viu interes de toți, căci se află să cunoască tot mai de aproape viața și țererea creatoare a spiritului marelui nostru poet Eminescu. — Prețul unui exemplar este 1 leu (50 cr).

AVIS. P. T. domni învățătorii colegi. La multele întrebări ce mi s'a făcut cu onoare vin a răspunde, că deși am tratat în statul de pensiune, dar' lucru mai departe pe terenul literar-didactic, pentru noul an școlar 1899/1900 pot scrie cu manualele mele didactice — scrise cu multă îngrijire — într'o limbă ușoară metodă practică și amăsurat gradului de înțelegere a tinerimii noastre din școlile populare, ca așa carte să le fie dragă. Las să urmeze aci întreaga serie: 1. Micul abecedar 18 tabele de părete 3 fl. 60 cr. 2. Micul abecedar P. I. ediția IX. pentru L an 20 cr. 3. Micul abecedar P. I. ediția V. pentru II. an 20 cr. 4. Micul abecedar P. III. ediția V. pentru III. și IV. an. 30 cr. 5. Exerciții intuitive ediția II. pentru învățătorii 30 cr. 6. Metodă de procedere, la Abecedar, p. inv. 40 cr. 7. Limba română (gramatică) 30 cr. 8. Economia, ediția VI. (clasa IV., V., VI.) 20 cr. 9. Socoata P. I. ediția IV. 20 cr. 10. P. II. ediția II. 20 cr. 11. Tabelele, măsurile și anit ediția III. 6 cr. 12. Istoria naturală, ediția VI. 20 cr. 13. Geografia P. I. ediția IV. (clasa III. și IV.) 20 cr. 14. Istoria Ungariei ediția II. (clasa IV. și V.) 20 cr. 15. Istoria Univers., (clasa VI.) 20 cr. 16. Abecedar german-român 20 cr. 17. Istoria României 30 cr. 18. Micul gratulant 30 cr. 19. Cântările Vitelemului 10 cr. 20. Începuturi despre banii noi 2 cr. Cu stimă colegială Ioan Tuducescu. (Com. Temes) posta B.-Lipp

Un comentariu la § 96 al „Statutului organic bisericesc gr.-or. rom.“ după 30 de ani, de I. cav. de Pușcariu. Brașov, 1899. Tipografia Ciurcu et. comp. O broșură în format mare cu un text de 39 pagini. Prețul 1 coroană. Se poate comanda și dela Librăria numitei tipografii.

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român“, de Titu Vuculescu, pretor, a apărut tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului“ în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se extinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbaj la înțelesul poporului. Materialul, împărțit în numeroase capitluri mici, cuprinde sfaturi și învățături de foarte mare folos pentru toate treburile și trebuințele poporului. Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zilnic atât cu direcțiile administrative, cât și cu judecătorile din patrie, cărturarul din popor le află în cartea aceasta toate la un loc, bine lămurite și spuse în limbă poporală și înțeleasă de toți.

Prețul acestei cărți folositoare și voluminoase este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la autor în M.-Pécska, cât și la administrațiunea „Tribunei Poporului“.

Ni-au sosit la redacție următoarele calendare pe anul 1900:

— „Almanachul învățătorului român“ (Anul II), de Iosif Velcean, învățător. A apărut și se poate comanda la „Tipografia“ în Sibiu și la autorul în Reșița pentru prețul de 1 fl.

— „Calendarul nou“ pe anul vișec 1900 (anul I). A apărut și se poate comanda la tipografia Ciurcu în Brașov cu prețul de 30 cr.

— „Calendarul“ pe anul dela Christos 1900 (anul XXI). A apărut și se poate comanda la tipografia diecesană din Arad. Prețul 30 cr.

Nouă carte de școală. A apărut tocmai zilele acestea „Geografia pentru școlile populare“, întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă (pentru clasele III și IV), de Vasile Goldiș, profesor gimnazial, în editura Librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul: 35 cr.

Acest nou manual de geografie al dlui profesor Goldiș, în forma cum se prezintă, este cât se poate de potrivit pentru cele două clase (III și IV) ale școlii populare. Împărțirea practică a capitolelor, urmate, fiecare îndeosebi, de „Observări metodice“; textul, expus într'un limbaj ușor, și cu mai multe ilustrațiuni; intercalarea în text a hărților pentru fiecare din cele cinci ținuturi mari ale Ungariei, — sunt toate calități alese, prin cari manualul dlui Goldiș se recomandă foarte mult tuturor învățătorilor dela școalele noastre populare.

„Economia Națională“, revistă economică, statistică și financiară apare lunar în București sub direcția dlui P. S. Aurelian. Anul XXIII. Nr. 8 (din August 1899) are următorul sumar: Ideea de justiție în relațiunile sociale, de A. D. Damianoff. Bibliografia cestiunei Orientului, de St. Orășanu. Făinurile noastre la expoziția de făinuri dela Rotterdam (Olanda) de V. S. Moga. Știri economice de V. S. Moga. Bibliografii. Anunțuri.

O pagină din istoria Bucovinei din 1848—50, dimpreună cu niște „Notițe despre familia Hurmuzachi“, ca răspuns la artelele din ziarul „Patria“ din Cernăuți anul III. Nrii 304 și 305, în chestiunea biografiilor bucovinene din Enciclopedia Română din Sibiu, de Dr. I. G. Sbiera Cernăuți, 1899.

Calendarul nostru

pe anul vișec 1900

ca prim calendar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. porto postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“.

La comande mai mari de 10 exemplare dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.